

Domnișoara Honey

Matilda merse la școală mai târziu decât alți copii. Cei mai mulți copii încep să meargă la grădiniță pe la cinci ani, sau chiar mai devreme, dar părinților Matildei puțin le păsa de educația fetei, așa că se treziră prea târziu s-o dea la școală. Matilda păși pentru prima oară într-o sală de clasă la vârsta de cinci ani și jumătate.

Școala primară locală era o clădire urâtă de cărămidă și se numea Școala Primară Crunchem Hall¹. Avea cam două sute cincizeci de elevi, cu vârste între cinci și doisprezece ani. Directoarea școlii, șefa, comandantul suprem al acestei instituții, era o femeie de vârstă mijlocie absolut uimitoare, pe nume domnișoara Trunchbull².

Firește că Matilda a fost repartizată în clasa celor mici, unde mai erau încă optsprezece băieți și fete cam de vârsta

¹ Joc de cuvinte: în limba engleză, *crunchem hall* este o pronunție alternativă pentru *crunch them all*, adică „strivește-i pe toți”. Aluzie la modul în care școala respectivă strivește individualitatea copilului.

² Numele acestei fioroase femei provine din alipirea cuvintelor *truncheon* care înseamnă „băț”, „baston” și *bull* adică „taur”.

ei. Învățătoarea lor se numea domnișoara Honey¹ și nu putea avea mai mult de douăzeci și trei ori douăzeci și patru de ani. Avea un chip frumos, palid, de formă ovală, ochi albaștri de madonă și păr șaten-auriu. Avea un trup atât de subțire și de fragil, încât te temei că, dacă ar cădea, s-ar sparge-n mii de bucățele, ca o figurină de porțelan.

Domnișoara Jennifer Honey era o făptură tăcută și blândă, care nu ridica niciodată vocea și nu zâmbea decât rareori. În ciuda acestui fapt, avea, fără îndoială, darul de a se face iubită de toți copiii din clasă. Părea să înțeleagă de minune uimirea și teama care-i cuprinde pe micuții aduși pentru prima oară într-o sală de clasă și obligați să respecte ordine. Pe chipul domnișoarei Honey se zugrăvea o căldură aproape materială atunci când vorbea cu un elev nou-venit la ea în clasă, căruia încă îi era dor de casă.

Domnișoara Trunchbull, directoarea, era cu totul alt fel de femeie. Semăna teroare pe unde trecea, fiind un monstru gigantic, un tiran care-i băga în sperieți pe elevi și profesori deopotrivă. Chiar și de la distanță se putea vedea o aură amenințătoare plutind în jurul ei, iar când se apropia aproape că puteai simți fierbințeala furiei care radia din trupul ei ca dintr-o vergea de metal încinsă. Când mărșăluia – domnișoara Trunchbull nu mergea niciodată, ea mărșăluia ca un soldat prin furtună, cu pași uriași și mâinile mișcându-i-se pe lângă

¹ În limba engleză, „miere“.

corp – așadar, când mășăluia pe vreun coridor, o puteai auzi pufnind din când în când, iar dacă cumva îi ieșea în cale un grup de copii, trecea printre ei ca un tanc, iar micuții erau azvârliti cât colo, în stânga și-n dreapta ei. Slavă Cerului că nu sunt mulți oameni ca ea pe lume, deși vreo câțiva tot sunt și poate că unii dintre noi vor da peste vreunul vreodată în viață. Dacă vi se întâmplă asta, purtați-vă ca și cum ați fi dat peste un rinocer furios ascuns într-un tufiș: suiți-vă repede în primul copac și stați acolo până trece primejdia. Această femeie, cu toate hachițele și înfățișarea ei neobișnuită, este aproape imposibil de descris, însă am să mă străduiesc să v-o înfățișez mai încolo. Deocamdată, s-o lăsăm în plata ei și să ne întoarcem la prima zi de școală a Matildei, ca elevă a domnișoarei Honey.

După ce făcu prezența, ca de obicei, strigând numele fiecărui copil, domnișoara Honey le înmână pe rând un caiet nou-nouț de exerciții.

— Sper că v-ați adus creioanele, zise ea.

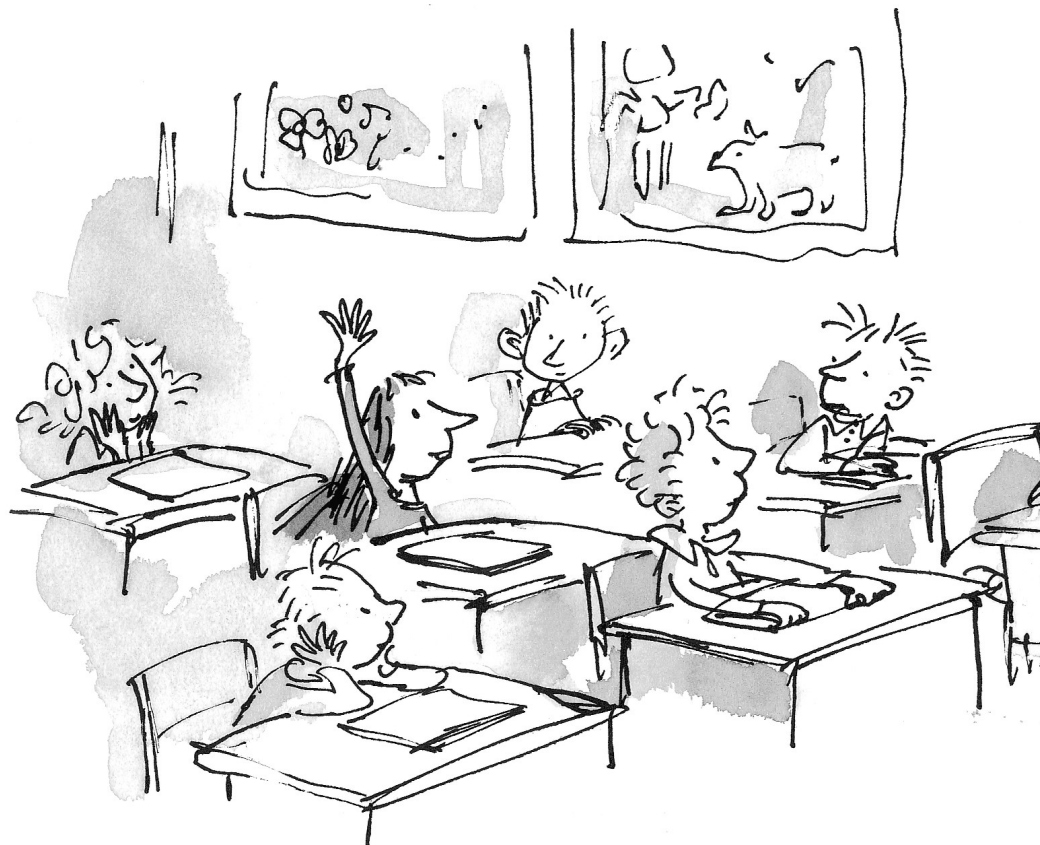
— Da, domnișoară Honey, răspunseră ei cântat.

— Bine. Aceasta e prima voastră zi de școală. E începutul a cel puțin unsprezece ani lungi de școală, prin care va trebui să treceți cu toții. Șase dintre acești unsprezece ani îi veți petrece chiar aici, la Crunchem Hall, unde, cum bine știți, domnișoara Trunchbull este directoare. Haideți să vă spun câteva lucruri despre domnișoara Trunchbull, spre binele vostru. Impune măsuri de disciplină foarte stricte în toată școala, așa că vă rog

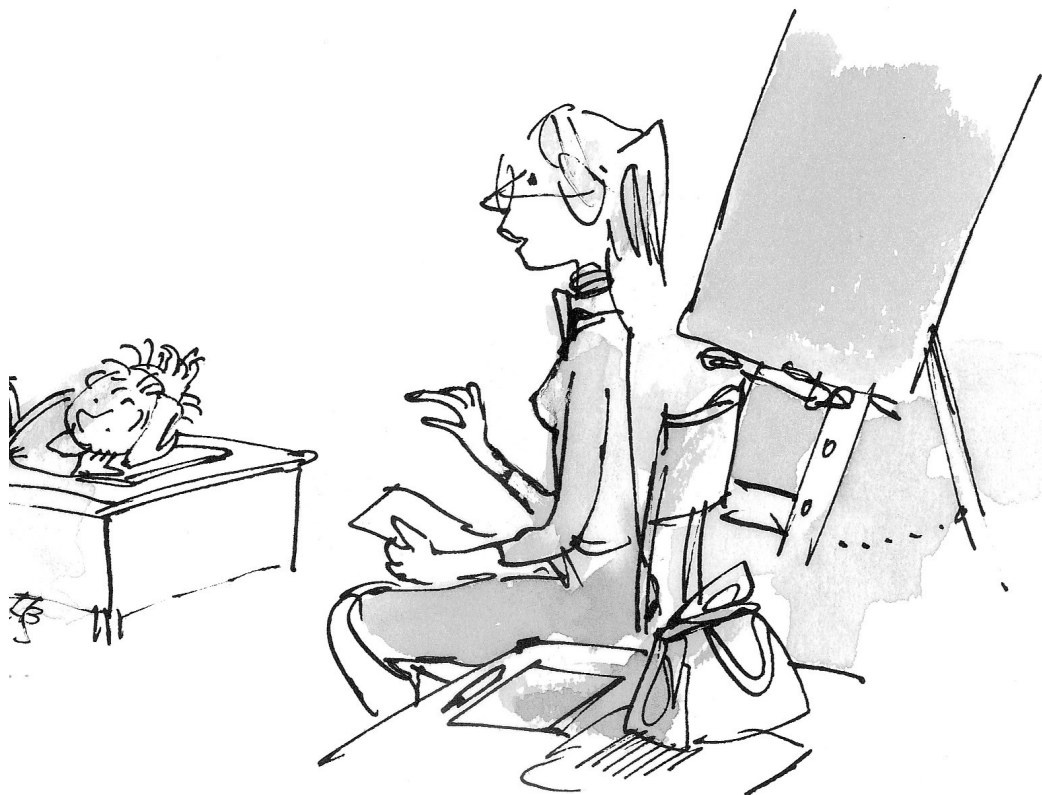
să mă ascultați și să faceți tot posibilul să vă purtați exemplar în prezența ei. Să nu vă luați niciodată la harță cu ea. Nu-i răspundeți niciodată obraznic. Faceți întocmai cum vă spune. Dacă o supărați cumva, vă poate face praf, ca pe niște morcovi băgați în blender. Nu e de răs, Lavender. Te rog să nu mai rânjești așa. Ați face bine să băgați la cap că domnișoara Trunchbull e foarte severă cu oricine întrece măsura în școala asta. Ați înțeles?

— Da, domnișoară Honey, ciripiră cu mult entuziasm nouăsprezece voci.

— Dorința mea este să vă învăț cât mai mult acum cât sunteți elevii mei, continuă domnișoara Honey, pentru că știu cât de bine o să vă prindă acest lucru în viitor. Până la sfârșitul acestei săptămâni vreau ca fiecare dintre voi să știe pe dinafară tabla înmulțirii cu doi. Într-un an de zile, trag nădejde că veți stăpâni cu toții toată tabla înmulțirii, până la doisprezece. Acest lucru o să vă ajute enorm în viață. Ia să vedem, e cineva dintre voi care știe deja înmulțirea cu doi?

Matilda ridică mâna. Era singura care ridicase mâna.

Domnișoara Honey se uită atentă la nodul de fetiță cu păr negru, fețișoară rotundă și serioasă, care ședea în al doilea rând.

— Minunat, spuse ea. Ridică-te în picioare, te rog, și recită-ne cât știi tu...

Matilda se ridică în picioare și recită tabla înmulțirii cu doi. Însă nu se opri la doi ori doisprezece egal douăzeci și patru, ci continuă cu doi ori treisprezece egal douăzeci și șase, doi ori paisprezece egal douăzeci și opt, doi ori cincisprezece egal treizeci, doi ori șaisprezece egal...

— Stop, zise domnișoara Honey.

Ascultase uimită acest curgător recital și o întrebă:

— Până când poți s-o ții așa?

— Până când? spuse Matilda. Chiar nu știu. Destul de mult, cred.

Domnișoara Honey nu zise nimic o vreme, ca să poată digera această informație neobișnuită.

— Vrei să spui, zise ea, că știi cât fac doi ori douăzeci și opt?

— Da, domnișoară Honey.

— Cât fac?

— Cincizeci și șase, domnișoară Honey.

— Dar dacă te-aș întreba ceva mai greu, cum ar fi doi ori patru sute optzeci și șapte? Ai ști să calculezi?

— Cred că da, domnișoară Honey, spuse Matilda.

— Ești sigură?

— Da, domnișoară Honey, sunt destul de sigură.

— Ei bine, spune-mi cât fac doi ori patru sute optzeci și șapte?

— Nouă sute șaptezeci și patru, răspunse pe dată Matilda.

Vorbea încet și respectuos, fără intenția de a se da mare.

Domnișoara Honey se holbă la fetiță plină de uimire, dar când vorbi, vocea ei păstra același ton obișnuit.

— Cu adevărat splendid, zise ea, dar sigur că înmulțirea cu doi e mai ușoară decât cea cu numere mai mari. Alte table ale înmulțirii mai știi? Știi și tabla înmulțirii cu numere mari?

— Da, domnișoară Honey, cred că o știu.

- Pe care, Matilda? Cât de mult ai învățat?
- Păi... nu știu, răspuse Matilda. Nu înțeleg întrebarea.
- Te întreb dacă știi, de pildă, tabla înmulțirii cu trei.
- Da, domnișoară Honey.
- Și cu patru?
- Da, domnișoară Honey.
- Bine, Matilda, dar *până unde* știi? Tabla înmulțirii cu doisprezece o știi?
- Da, domnișoară Honey.
- Cât fac doisprezece ori șapte?
- Optzeci și patru, răspuse Matilda.

Domnișoara Honey tăcu și se lăsă pe spate în scaunul ei de la catedră, o masă obișnuită, așezată în fața clasei, chiar la mijloc. Era foarte surprinsă de acest dialog, dar avu grijă să nu arate acest lucru. Nu mai întâlnise niciodată un copil de cinci ani – ba chiar niciunul de zece ani! – care să înmulțească în cap cu atâta ușurință.

— Sper că ați fost cu toții atenți, se adresă ea întregii clase. Matilda este o fetiță norocoasă. Are părinți minunați, care au învățat-o deja table ale înmulțirii foarte avansate. Cine te-a învățat, Matilda, mama ta?

— Nu, domnișoară Honey, nu m-a învățat mama.

— Atunci înseamnă că ai un tătic pe cinste! Pare a fi un profesor minunat.

— Nu, domnișoară Honey, zise iar Matilda cu voce joasă, nu tatăl meu m-a învățat.

— Vrei să spui că ai învățat singură?

— Nu știu precis, răspuse Matilda. Pur și simplu îmi vine foarte ușor să înmulțesc numerele între ele.

Domnișoara Honey trase adânc aer în piept, apoi expiră foarte încet. Privi din nou spre copila cu ochi strălucitori care ședea lângă masa ei, simplă și solemnă.

— Zici că nu ți se pare greu să înmulțești numerele între ele, spuse ea. Poți să ne explici puțin cum faci asta?

— O, zise Matilda, nu știu sigur.

Domnișoara Honey aștepta. Clasa tăcuse, așteptând răspunsul.

— De exemplu, zise domnișoara Honey, să zicem că-ți cer să calculezi cât fac paisprezece ori nouăsprezece... ba nu, stai, e prea complicat...

— Două sute șaiszeci și șase, răspuse Matilda încetișor.

Domnișoara Honey lăsă creionul jos, își scoase ochelarii și începu să-i ștergă cu un șervețel. În clasă domnea o

liniște deplină – toți elevii fiind atenți să vadă ce va zice acum învățătoarea. Matilda ședea în continuare în picioare, lângă catedră.

— Spune-mi, Matilda, zise învățătoarea care încă-și mai ștergea ochelarii, ce se întâmplă în mintea ta, exact, atunci când ai de făcut o înmulțire ca cea de mai înainte? Evident, ai nevoie să calculezi rezultatul, dar tu pari să faci aceste calcule aproape instantaneu. Cum ai făcut și mai înainte, când ai înmulțit paisprezece cu nouăsprezece...

— Păi... eu... adică doar l-am luat pe paisprezece și l-am înmulțit în cap cu nouăsprezece, zise Matilda. Nu știu altfel cum să explic... Mi-am spus mereu că dacă un calculator poate, eu de ce n-aș putea?

— Da, într-adevăr, de ce n-ai putea, murmură domnișoara Honey. Creierul e un instrument uimitor.

— Cred că mult mai bun decât o bucată de metal, zise Matilda. Calculatorul asta e: doar metal.

— Ai mare dreptate, spuse domnișoara Honey. Oricum, nu aveți voie cu calculatoare la școală.

Domnișoara Honey era foarte impresionată. Îi era limpede că are în față un creier matematic extraordinar, iar prin minte îi umblau cuvinte ca „geniu“ sau „copil-minune“. Știa că astfel de copii apar uneori, chiar dacă doar unul sau doi într-un secol. Până la urmă, Mozart nu avea nici el decât cinci ani când a început să compună la pian și uite unde-a ajuns.

— Nu e corect, protestă Lavender. Ea de ce poate și noi nu?

— Nu-ți face griji, Lavender, o să puteți și voi, minți domnișoara Honey pe dată.

În aceste clipe, domnișoara Honey nu putea rezista tentației de a sonda un pic mai mult mintea acestei uimitoare copile. Știa că ar trebui să se ocupe și de restul clasei, dar era prea emoționată ca să se oprească acum.

— Bun, zise ea încercând să dea impresia că se adresează întregii clase. Să lăsăm adunările și să trecem la scriere. Mâna sus cine știe deja cum se scrie cuvântul „mama“.

Trei copii ridicară mâna: Lavender, Matilda și un băiat pe nume Nigel.

— Nigel, te rog să scrii.

Nigel scrisese „mama“.

Atunci, domnișoara Honey puse o întrebare pe care în mod normal nici n-ar fi visat s-o adreseze unei clase de copii așa de mici în prima lor zi de școală.

— Oare aceia dintre voi care știu să scrie „mama“ sunt în stare să citească o serie mai lungă de cuvinte legate între ele în așa fel încât să formeze o propoziție?

— Eu pot, zise Nigel.

— Și eu pot, zise Lavender.

Domnișoara Honey scrisese pe tablă cu creta: „Eu am învățat deja să citesc propoziții lungi.“ Scrisese dinadins o propoziție foarte complicată și știa că nu sunt pe lume mulți copilași de cinci ani care s-o poată citi.

— Nigel, poți să-mi citești ce scrie? întrebă ea.

— E prea greu, zise Nigel.

— Lavender?

— Primul cuvânt este „eu“, spuse Lavender.

— Poate cineva să-mi citească această propoziție? întrebă domnișoara Honey, așteptându-se ca Matilda să spună „da“.

— Da, spuse Matilda.

— Te rog, zise domnișoara Honey.

Matilda citi propoziția limpede, fără să se încurce deloc.

— Foarte bine, Matilda, zise domnișoara Honey, care, în realitate, era șocată. *Cât* de bine știi de fapt să citești? se interesă ea.

— Păi citesc cam orice, zise Matilda, dar nu înțeleg chiar tot.

Domnișoara Honey se ridică în picioare și ieși din clasă, apoi se întoarse cu o carte groasă. O deschise la întâmplare și o așeză pe banca Matildei.

— Aceasta e o carte cu poezii pline de umor, zise ea. Încearcă să citești cu voce tare una dintre aceste poezii.

Matilda citi frumos, fără să se încurce și cu intonația potrivită:

Un epicurean cu măsură
Găsi-un șobolan în friptură.
Zise chelnerul: *Stai!*
Ce atâta au și vai,
Altminteri toți o să vrea o-mbucătură?

Câțiva copii râseră, înțelegând numai decît comicul situației.

Domnișoara Honey spuse:

— Matilda, știi ce este un epicurean?

— Da. Un om care e foarte pretențios la mâncare, răspunse Matilda.

— Corect, spuse învățătoarea. Ai cumva idee cum se numește genul acesta de poezie?

— Se numește *limerick*¹, răspunse Matilda, iar acesta e unul foarte bun. E atât de amuzant!

— E un *limerick* foarte cunoscut, zise domnișoara Honey punând cartea pe catedră. Este foarte greu să scrii un *limerick* bun, continuă ea, adresându-se întregii clase. Par versuri foarte ușoare, dar în realitate e greu să le potrivești din vorbe.

— Așa e, zise Matilda. Am încercat și eu de câteva ori, dar nu mi-au ieșit prea grozave.

— Ai încercat și tu, nu-i așa? o îngână domnișoara Honey, care rămăsese de-a dreptul perplexă. Dragă Matilda, mi-ar plăcea foarte mult să ne reciți un *limerick* compus de tine. Ai putea să-ți amintești unul și să ni-l spui?

— De fapt... ezită Matilda, chiar acum încercam să scriu unul despre dumneavoastră, domnișoară Honey, că tot vorbeam despre asta...

¹ Poezie cu formă fixă, amuzantă și adeseori absurdă. *Limerick*-ul a devenit foarte popular datorită autorului englez Edward Lear.

— Despre *mine!* strigă domnișoara Honey. Ei, atunci e musai să-l auzim, nu-i așa?

— Nu cred că vreau să-l recit, domnișoară Honey.

— Te rog să ni-l reciți, zise domnișoara Honey, iar eu îți promit că n-am să mă supăr.

— Ba cred că vă veți supăra, pentru că, vedeți dumnea-voastră, ca să rimeze, a trebuit să vă spun pe numele mic și de aceea nici nu vreau să-l recit în fața clasei.

— De unde știi tu care e numele meu mic? se miră domnișoara Honey.

— Chiar înainte să intrăm în clasă, am auzit o altă învățătoare strigându-vă pe numele mic, zise Matilda. V-a strigat Jenny.

— Insist să aud acest *limerick*, zise domnișoara Honey, iar pe chip i se zugrăvi unul dintre rarele ei zâmbete. Ridică-te în picioare și spune-ni-l!

Matilda se ridică fără prea mult entuziasm și recită poticnit și cu o voce foarte joasă următorul limerick:

Lumea se uită Jenny și vrea să afle
Dacă-n lume mai sunt fete inimoase
Așa cum e ea,
Cu chip de stea,
Iar răspunsul este:
Nu se mai găsesc așa generoase!

Chipul frumos și palid al domnișoarei Honey se făcu roșu ca para focului. Surâse din nou. De data asta era un zâmbet larg, un zâmbet de bucurie pură.

— Îți mulțumesc, Matilda, zise ea încă surâzând. Deși lucrurile nu stau chiar așa, *limerick*-ul tău e foarte bine adus din condei. Oh, Doamne, ar trebui să mi-l întipăresc în memorie.

Vocea lui Lavender răsună atunci din rândul al treilea:

— E bun, îmi place!

— Și e foarte adevărat, zise un băiețel mic pe nume Rupert.

— Normal că e adevărat, întări Nigel.

Întreaga clasă o iubea deja pe domnișoara Honey, deși ea aproape că se ocupase până acum numai de Matilda.

— Matilda, cine te-a învățat să citești? întrebă ea.

— Am învățat singură, de fapt, domnișoară Honey.

— Și ai citit și vreo carte singură? Mă refer la cărți pentru copii, firește.

— Da, domnișoară Honey, am citit toate cărțile din bibliotecă de pe Strada Mare.

— Ți-au plăcut?

— Unele mi-au plăcut la nebunie, răspunse Matilda, dar altele mi s-au părut cam plictisitoare.

— Spune-mi una care ți-a plăcut.

— Păi, mi-a plăcut *Leul, vrăjitoarea și dulapul* de C.S. Lewis, zise Matilda. Cred că domnul C.S. Lewis e un scriitor foarte bun. Dar are un defect: în cărțile lui nu e nici urmă de umor.

— Aici ai dreptate, spuse domnișoara Honey.

— Nici în cărțile domnului Tolkien nu sunt prea multe bucăți amuzante, continuă Matilda.

— Crezi că ar trebui să fie un pic de umor în toate cărțile pentru copii? întrebă învățătoarea.

— Da, răspuse Matilda. Copiii nu sunt așa de serioși ca adulții și adoră să-i facă cineva să râdă.

Domnișoara Honey era uluită de istețimea fetiței.

— Ce-ai să te faci acum, dacă ai citit toate cărțile pentru copii? întrebă ea.

— Acum citesc alte cărți, spuse Matilda. Le împrumut de la bibliotecă. Domnișoara Phelps e foarte amabilă și mă ajută să le aleg.

Domnișoara Honey se aplecase cu totul peste masă și privea cu uimire la această incredibilă micuță. Uitase cu totul de ceilalți elevi din clasă.

— Ce alte cărți citești? murmură ea.

— Îmi place mult Charles Dickens, zise Matilda. Mă face să râd. Mai ales când citesc cartea despre domnul Pickwick.

În acel moment, clopoțelul anunță sfârșitul orei.